

научно-
производственный
журнал

НАУКА

декабрь
4 2017

2017 ж., желтоқсан, № 4
№ 4, декабрь 2017 г.

Жылына төрт рет шығады
Выходит 4 раза в год

М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университетінің көпсалалы ғылыми-өндірістік журналы.

Многопрофильный научно-производственный журнал Костанайского инженерно-экономического университета им. М. Дулатова

Меншік иесі:

М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті.

Собственник (Учредитель):

Костанайский инженерно-экономический университет им. М. Дулатова

Журнал 2001 ж. бастап шығады 26.06.2001 ж. Қазақстан Республикасының мәдениет және ақпарат Министрлігінде тіркелген № 2086-Ж куәлігі.

Журнал выходит с 2001 г. Зарегистрирован в Министерстве культуры и информации Республики Казахстан свидетельства о регистрации издания за № 2086-Ж от 26.06.2001г.

Мнение авторов не всегда отражает точку зрения редакции. Рукописи не рецензируются и не возвращаются. За достоверность предоставленных материалов ответственность несет автор. При перепечатке материалов ссылка на журнал обязательна. Редакция оставляет за собой право на отклонение публикации статей не соответствующих установленным требованиям без объяснения причин.

ISSN 1684-9310

Зарегистрирован в Международном центре по регистрации сериальных изданий ISSN (ЮНЕСКО, г. Париж, Франция). Присвоен международный код ISSN **1684-9310**

12 апреля в Казахстане свой профессиональный праздник – **День работников науки** – отмечают представители научной среды. Он установлен **Указом Президента Республики №164 от 20 октября 2011 года.**

ISSN 1684-9310

© М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті
© Костанайский инженерно-экономический университет им. М. Дулатова

Главный редактор
ИСМУРАТОВ С.Б. д.э.н.,
профессор, академик МААО
(г. Костанай)

Члены редколлегии:
АСТАФЬЕВ В.Л., д.т.н.,
профессор, академик КАСХН,
МААО (г. Костанай)
БАЛАБАЙКИН В.Ф., д.т.н.,
профессор, академик МААО
(г. Челябинск)
ВАШАКИДЗЕ А.А., д.т.н.,
профессор (г. Тбилиси)
ГОРШКОВ Ю.Г., д.т.н.,
профессор (г. Челябинск)
ДЕЙНЕГА В.В., к.т.н.,
профессор, академик МААО
ЖУНУСОВ Б.Г., д.э.н.,
профессор (г. Кокшетау)
ИСМУРАТОВА Г.С., д.э.н.,

Профессор академик МААО
(г. Костанай)
КЕНДЮХ И.Г., д.э.н., академи
КАСХН, профессор
(г. Петропавловск)
КОНДРАТОВ А.Ф., д.т.н.,
профессор (г. Новосибирск)
ПИОНТКОВСКИЙ В.И., д.в.н.
профессор, академик МААО
(г. Костанай)
САЛАМАТОВ А.А., д.п.н.,
доцент, (г. Челябинск)
САТУБАЛДИН С.С., д.э.н.,
профессор, академик
НАН РК (г. Алматы)
СЕМИН А.Н., д.э.н.,
профессор, академик МААО
(г. Екатеринбург)
(г. Костанай)
СТЕЛЬМАХ В.В., к.мед.н.,
главный врач Костанайской
областной больницы
(г. Костанай)
СЫСОЕВ А.М., д.э.н.,
профессор, академик МААО
(г. Воронеж)
ТРИФОНОВА М.Ф., д.с.-х.н.,
профессор, академик МААО
(г. Москва)

№ 4 (64)

СОДЕРЖАНИЕ

2017

БИОЛОГИЧЕСКИЕ НАУКИ И НАУКИ ПО ТЕХНОЛОГИИ ПРОИЗВОДСТВА И ПЕРЕРАБОТКИ ПРОДУКЦИИ СЕЛЬСКОХОЗЯЙСТВЕННОГО ПРОИЗВОДСТВА

Ж.Ж. Назарова Технология хлебобулочных изделий с использованием льняной муки.....	3
Г.К. Есеева, Ж.Б. Омар Технология производства и подтверждение соответствия диетического продукта чечевичного печенья «LENTILS».....	5
Д. Ислямова, Ж.Е. Атембекова Балдың сапа көрсеткіштері.....	9
Г. И. Шайкамал, А. Ж. Калдиева Жылқы етінің сапасы мен химиялық құрамын зерттеу.....	13
Г.И. Шайкамал, Н.М. Муратова Пісірілген шұжықтар сапасының салыстырмалы бағасы.....	18
И.В. Забродина, Д.В. Липатова Нано-технологии. Молоко с лечебными добавками.....	23
И.В. Юрченко, В.Л. Смолякова Влияние различных севооборотов на засоренность посевов в условиях органического земледелия.....	27
С.А. Шапошников, М.М. Волчек Возделывание картофеля в Костанайской области.....	30

ОБЩЕСТВЕННЫЕ НАУКИ, ИСТОРИЯ, ФИЛОСОФИЯ

Д.С. Кисель, Р.К. Абдрахманова Роль современной женщины в эпоху технологической модернизации и экономического роста Казахстана.....	34
Б.И. Садвокасов Историко-теоретические и практические аспекты истории права в Казахстане.....	38

ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ НАУКИ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

А. Ж. Қасаболат, Б. Б. Галимжанова, Ж. Д. Шагаева Рухани жаңғыру-жастар болашағына жарқын бағдар.....	41
В.А. Нужин Social media marketing в деятельности современного преподавателя.....	44
А. Ж. Қасаболат, Г. Б. Сейтмаганбетова, Мыржакимова А. Б. Бастауыш сынып оқушыларының шығармашылық қабілеттерін арттыруда арт-терапияны қолданудың маңыздылығы.....	48
M.Dj Ordasheva, E. Ormanbekova Development of creative activity of students in art lesson.....	51
Т.С. Керibaев, Н.Н. Зубко, Т.В. Бедыч Развитие технического творчества посредством интегрированных процессов на уровне внешкольных организаций, колледжей, вузов.....	55
С.А. Жаукина, Э.Т. Саттарова Модернизация преподавания иностранного языка в неязыковых вузах.....	58
Ж. Суллиева, А.Т. Фазылахметова Мемлекеттік тіл мәселесі – еліміздегі бүгінгі күннің ең өзекті мәселесі.....	62
U.M. Ryshchanova Local studies, as a factor in the education of the spiritual foundations of patriotism in the space of the small homeland.....	66

ТОЧНЫЕ И ТЕХНИЧЕСКИЕ НАУКИ

Д. А. Дулатов, М.Д. Мусина Интернет путь в будущее.....	71
Е.А. Бедыч, Н.В. Перепелякова, Ж.М. Кужукеев Репьониты, простые числа и немного периодичности.....	74
А.М. Ергалиев Методы построения интеллектуальной системы управления «Умный дом».....	77
Г. Б. Аханова, О. С. Салыкова АСКУЭ - инструмент энергетического сервиса.....	81
С.Т. Макаев Анализ мехатронной системы лазерного маркиратора.....	84
П. Н. Гребцов, Н.А. Медетов Обзор на существующие решения для автоматизации погрузочных работ.....	87
Е.Н. Тулегенов Современное состояние исследований в сфере инфокоммуникационных технологий контроля жилых зданий.....	90

<i>М. А. Абылканов</i> Анализ бесконтактных методов измерения расстояния в системах адаптивного круиз контроля.....	93
<i>М.Д. Мусина</i> Инновационно - технологическое развитие железнодорожного транспорта в Казахстане.....	97
<i>Н.А. Долженко, Н.А. Дербисбаева</i> Влияние отказа силовой установки на безопасность полетов.....	99

ЭКОНОМИЧЕСКИЕ НАУКИ

<i>Д.Д. Муратова</i> Организационная культура в системе менеджмента	104
<i>Г.А. Тагленова, Б.К. Кукенова</i> Роль интернета в продвижении товара на рынке г. Костанай.....	107
<i>С.Е. Сулейменова</i> Инновациялық жобаларды мемлекеттік реттеу.....	110
<i>Ахметқали Т.А.</i> ҚР бағалы қағаздар нарығын мемлекеттік реттеу мәселелері.....	113
<i>Г.Е. Есімхан</i> Мемлекеттік қызметтер көрсету сапасына жалпы қанағаттанушылыққа қатысты жергілікті атқарушы органдар рейтингі.....	116
<i>А.Умарбекова, Г.Т. Сейтова</i> Основы инновационного менеджмента сельским хозяйством	119
<i>В.Ф. Журавлёва, С.И. Лилимберг</i> Проблемы повышения эффективности деятельности предприятий в сфере инфраструктуры автомобильного транспорта.....	122
<i>Бекенова А.А</i> Этапы совершенствования системы социальной защиты населения Республики Казахстан.....	127
<i>А.Е. Досмакова, Г.Т. Сейтова</i> История возникновения ломбардов.....	129

¹ А.Байтұрсынов атындағы Қостанай мемлекеттік университетінің Басқару және іскерлік әкімшілік кафедрасының оқытушысы
Қостанай, Қазақстан

Инновациялық жобаларды мемлекеттік реттеу

Түйіндеме. Нақты мақалада инновациялық жобаларды мемлекеттік реттеу мәселелесі қарастырылған. Сонымен бірге инновациялық жобалар: түсінігі, түрлері және жүзеге асырудың негізгі кезеңдері, инновациялық жобаларды мемлекеттік реттеудің маңызы мен инновациялық қызметті мемлекеттік реттеудің әлемдік тәжірибесі қарастырылған.

Аннотация. В данной статье рассматривается вопрос государственного регулирования инновационных проектов и инновационные проекты: концепция, типы и основные этапы реализации, важность государственного регулирования инновационных проектов и мировой опыт государственного регулирования инноваций.

Abstract. This article examines the issue of state regulation of innovation projects and innovative projects: the concept, types and main stages of implementation, the importance of state regulation of innovative projects and the world experience of state regulation of innovation.

Түйін сөздер: инновация, инновациялық жобалар, мемлекет, ғылыми-техникалық, тәуекел, жоба, кәсіпкерлік, экономикалық өсу

Ключевые слова: инновация, инновационный проект, государство, научно-технический, риск, проект, предпринимательства, экономический рост.

Kew words: innovation, innovative project, state, scientific and technical, risk, project, entrepreneurship, economic growth

Кіріспе

Инновациялық жоба - инновацияға қол жеткізуге бағытталған ғылыми, ғылыми-техникалық, тәжірибе-конструкторлық, маркетингтік зерттеулер мен жұмыстар кешенін жүргізу жоспарынан, сондай-ақ техникалық- экономикалық көрсеткіштерден тұратын құжат.

Инновациялық бағдарлама - бірыңғай мақсатпен, міндеттермен, объектімен немесе аумақпен біріктірілген, ресурстары, орындаушылары мен іске асыру мерзімдері бойынша келісілген инновациялық жобалар мен іс-шаралар кешені.

«Инновация» сөзі 1440 жылдары француз тіліндегі «жаңғыру немесе жаңару» немесе «зат жасаудың жаңа жолы» деген мағыналарды білдіретін «іпповасуон» сөзінен пайда болған. Қазақстан Республикасының «Инновациялық қызметтер туралы заңына» сәйкес *инновация дегеніміз* - ғылыми техникалық зерттеулер мен интеллектуалды еңбектің нәтижесінде пайда болған жаңа немесе жақсартылған өнім және жаңа немесе жақсартылған технология. 2002 жылдың шілде айында қабылданған «Инновациялық қызмет» туралы Заңы Республиканың ғылым саласына, ел экономикасына үлкен серпіліс әкелетін жаналық болды. «Инновация - ұғымын» экономикалық теорияға өткен ғасырдың 30-шы жылдарында И.Шумпетер енгізді. Жалпы алғанда *инновация дегеніміз* - әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды. Шетелдік зерттеушілер Э.Дж.Долан, Я.Корани, П.Хейне, П.Ф.Друкер, Н.Г.Менкью, Г.Хоскинг, И.Шумпетер, В.Леонтьев және т.б. өндірістік сферадағы кәсіпкерліктің инновациялық сипатын бейнелейтін экономикалық үрдіс ретінде қалыптасқан.

Объектісі және әдістемесі

Инновациялық қызмет – жаңаға идеяларды түрлендіруге байланысты қызмет түрі немесе нарыққа енгізілген жетілдірілген өнім; практикалық қызметте пайдаланылған жаңа немесе жетілдірілген технологиялық процесс; әлеуметтік қызметтерге жаңа тәсіл. Жиынтығында инновацияға әкелетін ғылыми-техникалық, ұйымдастырушылық, қаржылық және коммерциялық іс-шаралар кешенін болжайды [1].

И.В.Демкин пікірінше, инновациялық тәуекел деп «компанияның инновациялық жобаларын жүзеге асыру кезінде жоба ақша айналымдары мен портфель құнына жағымсыз (жағымды) әсер ететін, белгісіздік жағдайларының жиынтығы». Біздің пікірімізше, бұл анықтама жалпы белгісіздікпен сипатталған және инновациялық тәуекелдің микродәрежедегі көрінісін ғана сипаттайды.

Ұқсас пікірді Н.В.Хохлов та ұстанады, ол «инновациялық тәуекелдер инвестициялық жобаларды жүзеге асыру кезінде пайда ала алмау немесе жоғалту мүмкіндігімен байланысты» деп есептейді. Бұл жағдайда анықтама тәуекел мәні ашпайды, тек неге байланысты екендігін ғана сипаттайды [2].

В.М.Гранатуров «инновациялық тәуекел ғылыми-техникалық жаңалықтарды қаржыландыру және қолданумен байланысты. Себебі ғылыми-техникалық прогресс нәтижелері мен шығындары уақыт бойынша ұзартылған және бөлінген. Инновациялық тәуекелді объективті және өзгермейтін шындық деп қабылдайды» деп белгіленген. Жоғарыдағы анықтамалар сияқты инновациялық тәуекел мәнін толық ашпайды, тек қана жекелеген қасиеттеріне сипаттама береді.

Сонымен, инновациялық тәуекел түсінігінің заманауи тәсілдеріне талдау жүргізу ортақ пікір жоқ екендігін көрсетті. Кейбір авторлар (Н.В.Хохлов, В.М.Гранатуров) тәуекел мәнін емес, тек орын алуының мүмкін себептерін көрсетсе, екіншілері (Е.Б.Жихор) тәуекелдің өзін емес, тек жүзеге асырылғаннан кейінгі салдарына баға береді. Сондай-ақ инновациялық тәуекелдердің келтірілген анықтамаларында тәуекел пайда болуына әсер ететін факторларын есепке алмастан, тек инновациялық қызметтің микро деңгейінде ғана қарастырылады [3].

Зерттеу қорытындылары

Инновациялық кәсіпкерлік қызмет субъектілері деп ғылыми-техникалық салада кәсіпкерлік қызметпен айналысатын жеке тұлғаларды, яғни бұл қызмет түрімен айналысуға куәлік алған жеке кәсіпкерді айтамыз. Инновациялық кәсіпкерліктің мұндай субъектілеріне өнертапқыштарды, технологтарды, конструкторларды және экономиканың түрлі аймақтарына жаңашылдық жасап, оны енгізетін шығармашыл тұлғаларды жатады. И.Шумпетер кәсіпкер болу – ол басқалар істемегенді істеу және басқалар істемегендей етіп істеу деп текке айтпаған. Оның ойынша, кәсіпкерлік – инновациялық адамдар, новаторлар мен өнертапқыштардың шығармашылық қызметі. Әйгілі американдық ғалым П.Дракердің ойынша, кәсіпкерліктің құралы болып қызметтің барлық саласындағы жаңалықтар табылады, ол кәсіпкерлік субъектілерімен, кәсіпкерлік ұйымның мүмкіндіктері мен мақсаттарынан тәуелді .

Инновациялық кәсіпкерліктің дамуы көптеген факторларға тәуелді, оның ішінде экономика салаларында жұмыс істейтін, әсіресе экономикалық өсуді анықтайтын жұмыскерлердің ғылыми деңгейі мен санын бөлуге болады. Инновациялық кәсіпкерліктің қалыптасуы қабілетті халықтың білімінің деңгейі, инновациялық идеяны ұсынып қана қоймай, оны іс-жүзінде жүзеге асыра алатын ғылыми кадрларды «тартумен» айналысады, ол бұл елдерге аз шығынмен және жылдам темппен инновациялық кәсіпкерлік пен ғылыми-техникалық прогресстің дамуына мүмкіндік береді.

Экономиканың барлық саласындағы ғылыми-техникалық прогресс пен инновациялық кәсіпкерліктің дамуы заңды тұлғалардың болуымен– ғылыми-зерттеу ұйымдарының болуымен анықталады.

Әлемдік тәжірибеде ғылыми (ғылыми-зерттеу), ғылыми-техникалық іс-әрекетті, сонымен қатар эксперименталды (тәжірибе-конструкторлық) құрастырылымдарды бөліп қарастырады. Ғылыми (ғылыми-зерттеу) іс-әрекеттері жаңа білімді алу, тарату және қолдануға бағытталған.

Сонымен қатар Ұлттық инновациялық жүйені қалыптастыру және инновациялық инфрақұрылымды дамыту, ғылыммен айналысуды ынталындыру және басқада әлеуметтік-экономикалық жағымды жағдайлар қалыптастыру. Әлемдік тәжірибе көрсетіп отырғандай мемлекеттік реттеуді елдегі бар ресурстарды тиімді пайдалануға қарай бағыттау және

дамыту.

Инновациялық қызметті мемлекеттік реттеудің Еуропалық моделі бар. Ол ұзақ мерзімді интеллектуалдық және ғылыми дәстүрге негізделеді. Екінші дүние жүзілік соғыстан кейін Батыс Еуропаның үлкен мемлекеттері (Ұлыбритания, Германия, Франция, Италия) өзінің ғылыми-техникалық қызметінің бағытын құнды ғылыми-техникалық ақпаратты жеңіл жолмен алуға өзгертті. Бұл жағынан ядорлық физика зерттеулерінен бас тартқан Ұлыбритания жақсы дамыды. Мұның салдары Ұлыбританияда екі іргелі ғылыми пәннің пайда болуына әкеп соқты, олар радиоастрономия және биологиялық құрылымы бар жоғарымолекулалық заттарды зерттеу бағыты болды. Сонымен қатар осы салаларда Нобель сыйлығының лауреаттары пайда бола бастады. Басқа бағыттарда британиялық инновациялық жүйе бірқатар университеттерге (Оксфорд, Кембридж, Лондон университеті) негізделіп жүзеге асты.

Қорытынды

Осыған ұқсас бағытта ГФР мен Италияның да инновациялық жүйесі қалыптаса бастады. Ал, Франция болса фундаменталды зерттеулерге негізделген өзінің («Ғылыми зерттеулердің ұлттық орталығы» атты ғылым академиясы) бағытымен жылжыды [4].

Инновациялық қызметті мемлекеттік реттеудің еуропалық моделін келесідей ерекшеліктері бар: ғылымды мемлекет тарапынан қаржыландырудың жоғары деңгейі; инновациялық технологиялардың кең көлемде енгізілуі; ЕО жағыры органдарымен, Еуропалық комиссия және Еуропалық ғылыми қормен ғылым мен инновацияны қаржыландырудың біртіндеп кеңейуі.

Инновациялық дамуды мемлекеттік реттеудің келесі моделі жаңа индустриялық елдерде қолданысқа ие болды. Яғни бұл модель іргелі және қолданбалы зерттеулері онша дамымаған және экономикасында ауылшаруашылығының әсері әліде жоғары елдерде қолданыс тапқан. Сонымен қатар бұл елдерде жергілікті трансұлттық компанияларды менеджментті дамытумен ерекшеленеді. Бұндай инновациялық дамуға бағдарланған елдерде экономикалық өсу қарқынының жоғарлағанын байқауға болады. Бұл инновациялық даму моделінің мысалы ретінде Тайланд, Турция, Португалия, Чили және Иордания сияқты елдердің инновациялық жүйесін айтуға болады [5].

Пайдаланылған әдебиеттер тізімі:

- 1 Рахимова, С. А. Инновациялық жобаларды бизнес-жоспарлау [Мәтін] / С.А. Рахимова – Павлодар, Кереку 2013 ж. - 110 б.
- 2 Бекмолдин, С. Қ., Мауленова, С. С. Экономикалық теория [Мәтін] / С. Қ. Бекмолдин, С. С. Мауленова – Алматы, Экономика 2011 ж. – 386 б.
- 3 Жұмамбаев, С. К. Өндірістік менеджмент [Мәтін] / С. К. Жұмамбаев, Алматы, Дәуір 2011 ж. - 268 б.
- 4 Утебаева, А.Б. Инновациялық менеджмент [Мәтін] / А.Б. Утебаева – Оқу құралы. Павлодар, Кереку 2009 ж. - 163 б.
- 5 Тұрлыбекова, Р. К., Рогачева, М. Т. Инновациялық менеджмент: жоғары оқу орындарына арналған оқу құралы [Мәтін] / Р. К. Тұрлыбекова, М. Т. Рогачева – Алматы, 2010 ж. – 76 б.